

Sygn. akt II Ka 563/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Orzechowska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Marzena Głuchowska

przy udziale Prokuratora Dariusza Ciobana

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2018 r.

sprawy **A. B.**

oskarżonego z art. 157 § 1 kk w zb. z art. 160 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji, wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 4 czerwca 2018 r. sygn. akt II K 380/17

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od oskarżonego A. B. na rzecz oskarżyciela posiłkowego D. K. kwotę 840 zł tytułem zastępstwa procesowego wykonywanego na jego rzecz przez adw. A. S. w postępowaniu odwoławczym;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. K. S. w W. kwotę 516,60 (w tym 96,60 zł podatku VAT) zł tytułem obrony z urzędu wykonywanej na rzecz oskarżonego w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, stwierdzając że wydatki tego postępowania ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 563/18

UZASADNIENIE

A. B. został oskarżony o to, że w dniu 29 marca 2017 r. w K., w powiecie (...), w województwie (...) dokonał uszkodzenia ciała na osobie D. K., w wyniku czego doznał on obrażeń ciała w postaci kilku drobnych ran ciętych okolicy policzka lewego i wargi górnej, które to obrażenia należą do kategorii lekkich i powodują naruszenie czynności narządów ciała na okres nie przekraczający siedmiu dni, czym naraził go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu,

tj. o czyn z art. 157 § 2 kk w zb. z art. 160 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Sąd Rejonowy w Węgrowie w wyroku z dnia 4 czerwca 2018 r. sygn. akt II K 380/17:

I. oskarżonego A. B. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 157 § 2 kk w zb. z art. 160 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za czyn ten na podstawie art. 157 § 2 kk w zb. z art. 160 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk skazał go, zaś na podstawie art. 160 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 37a kk w zw. z art. 34 § 1 i 1a pkt 1 kk wymierzył mu karę 1 roku ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne ustalając na podstawie art. 35 § 1 kk wymiar tej pracy na 25 godzin w stosunku miesięcznym;

II. na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł od oskarżonego A. B. na rzecz oskarżyciela posiłkowego D. K. kwotę 2500 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;

III. zasądził od oskarżonego A. B. na rzecz oskarżyciela posiłkowego D. K. kwotę 3075,00 złotych tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem w sprawie pełnomocnika w osobie adwokata A. S.;

IV. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokata K. S. w W. kwotę 826,56 złotych w tym tytułem podatku Vat stawka 23 % w kwocie 154,56 złotych za obronę z urzędu sprawowaną przez adwokata K. S. na rzecz oskarżonego A. B.;

V. zasądził od oskarżonego A. B. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 złotych tytułem opłaty oraz obciążył go częściowo powstałymi w sprawie wydatkami w kwocie 100 złotych, zaś w pozostałym zakresie zwolnił go od wydatków przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Od całości tego wyroku apelację wniósł obrońca, który zarzucił obrazę art. 5 § 2 kpk poprzez przyjęcie na niekorzyść oskarżonego wszystkich wątpliwości, jakie powstają w wyniku przeprowadzonej analizy materiału dowodowego, a w szczególności w przedmiocie udziału oskarżonego w opisywanym zajściu. Autor apelacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Oskarżyciel publiczny wniósł apelację na niekorzyść oskarżonego od części powyższego orzeczenia, tj. w ramach rozstrzygnięcia o karze. Zarzucił on rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wyrażającą się w wymierzeniu na podstawie art. 37a § 1 kk kary roku ograniczenia wolności polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 25 godzin w stosunku miesięcznym w sytuacji, gdy zgromadzony materiał dowodowy oraz ustalone na jego podstawie okoliczności sprawy, przede wszystkim wysoki stopień winy i społecznej szkodliwości czynu, przejawiający się w umyślnym i pozbawionym jakiegokolwiek racjonalnego powodu zadaniu pokrzywdzonemu uderzenia szklaną butelką w twarz i podejmowaniu prób zadawania mu nią dalszych uderzeń, charakter i umiejscowienie obrażeń doznanych przez pokrzywdzonego, postawa prezentowana przez oskarżonego w toku całego postępowania, a także wzgląd na cele kary w zakresie jej oddziaływania społecznego z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego oraz poczucie sprawiedliwości społecznej przemawiają za orzeczeniem wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania z oddaniem oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego i obowiązkiem przeproszenia pokrzywdzonego oraz kary grzywny.

W toku rozprawy przed Sądem Odwoławczym obrońca poparł wniesioną przez niego apelację, zaś apelację prokuratora pozostawił do uznania Sądu. Oskarżyciel publiczny poparł wniesioną przez niego apelację i wniósł o nieuwzględnienie apelacji obrońcy. Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego przyłączył się do stanowiska prokuratora.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje jako niezasadne, nie zasługują na uwzględnienie.

Nie ma racji obrońca twierdząc, iż Sąd pierwszej instancji naruszył normę wynikającą z art. 5 § 2 kpk, a w konsekwencji błędnie przypisał oskarżonemu winę w ramach zarzucanego mu czynu.

W niniejszej sprawie zebrane dowody, a zwłaszcza osobowe środki dowodowe, zawierały sprzeczne informacje. W tej sytuacji istotą rozstrzygnięcia było oparcie się przez Sąd Rejonowy na jednej z zaprezentowanych wersji wydarzeń. Na zasadność powyższego wniosku wskazuje pośrednio również treść apelacji, ponieważ obrońca w uzasadnieniu środka odwoławczego zakwestionował dokonaną przez Sąd I instancji ocenę wiarygodności zeznań świadków P. K., M. S., M. B. oraz wyjaśnień oskarżonego. A zatem to ocena wiarygodności dowodów okazała się kluczowa dla stwierdzenia, czy oskarżony jest winny zarzucanego mu czynu.

Podkreślić należy, że wyrażona w art. 5 § 2 kpk zasada rozstrzygnięcia niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego dotyczy wątpliwości, które powziął sąd orzekający. Nie dotyczy ona natomiast wątpliwości posiadanych przez stronę. Samo bowiem subiektywne przekonanie strony o istnieniu wątpliwości nie przesądza o naruszeniu zasady in dubio pro reo (postanowienie Sądu Najwyższego z 3 kwietnia 2012 r., V KK 335/11). Z uzasadnienia wyroku Sądu pierwszej instancji nie wynika, by Sąd ten powziął wątpliwości co do przypisana oskarżonemu winy w zakresie zarzucanego mu czynu. Wskazać należy, iż jeżeli pewne ustalenia faktyczne zależne są od dania wiary lub odmówienia jej określonym źródłom i środkom dowodowym (zeznaniom, wyjaśnieniom, opiniom, efektom oględzin, okazania, sekcji zwłok itd.), to nie można mówić o naruszeniu zasady in dubio pro reo, a ewentualne zastrzeżenia co do wiarygodności konkretnego dowodu lub grupy dowodów mogą być rozstrzygane jedynie na płaszczyźnie utrzymania się przez sąd w granicach sędziowskiej swobodnej oceny dowodów, a więc zasady określonej w art. 7 (zob. np. postanowienie SN z dnia 14 grudnia 2010 r., III KK 378/10, LEX nr 736756). W tym świetle nie ma podstaw do twierdzenia, by Sąd Rejonowy naruszył zasadę wynikającą z art. 5 § 2 kpk. Sformułowana przez apelującego teza kwestionująca prawidłowość rozpoznania oskarżonego przez oskarżyciela posiłkowego oraz świadków: P. K. i M. S. stanowi własną ocenę apelującego. Nie podważa ona prawidłowości wyroku Sądu I instancji. Sąd ten bowiem dokonał prawidłowej oceny dowodów w świetle art. 7 kpk i należycie ją uzasadnił. Dlatego też nie ma powodów do zmiany czy też wnioskowanego przez skarżącego uchylecia orzeczenia Sądu Rejonowego.

Nie ma również podstaw do kwestionowania prawidłowości wymierzonej oskarżonemu kary, co zostanie przedstawione w dalszej części uzasadnienia.

Odnosząc się do apelacji oskarżyciela publicznego, Sąd Okręgowy stwierdza, co następuje. Nietrafna okazuje się być argumentacja prokuratora zarzucającego rażąco niewspółmierność kary orzeczonej przez Sąd Rejonowy. Przypomnieć należy, iż z rażąco niewspółmiernością kary mamy do czynienia tylko wtedy, kiedy rodzaj i wymiar orzeczonych kar oraz środków karnych nie nadaje się do zaakceptowania, w znaczący sposób odbiega od kar orzeczonych za podobnego rodzaju przestępstwa, nie uwzględnia w dostateczny sposób stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu, przez co, w sposób oczywisty nie jest w stanie zrealizować funkcji kary w zakresie indywidualnego oddziaływania, prewencji ogólnej i społecznego poczucia sprawiedliwości. Zmiana wysokości orzeczonej kary może w postępowaniu odwoławczym nastąpić jedynie wówczas, gdy kara jawi się jako „rażąco niesprawiedliwa”. Owa niewspółmierność poprzedzona została w ustawie określeniem „rażąca”, co wyraźnie zaostrza kryterium zmiany wyroku w orzeczeniu reformatoryjnym z powodu czwartej względnej przyczyny odwoławczej. Określenie „rażąca” należy bowiem odczytywać dosłownie i jednoznacznie jako cechę kary, która istotnie bije w oczy, oślepia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 2 czerwca 2016 r., sygn. II AKa 70/16, LEX nr 2079199).

Prokurator akcentował, iż oskarżony umyślnie, celowo i bez żadnego racjonalnego powodu zaatakował oskarżyciela posiłkowego, który jednocześnie nie sprowokował zaistniałego ataku. A. B. nie okazał skruchy, a popełniony przez niego czyn cechuje się znacznym stopniem społecznej szkodliwości. Apelujący oraz Sąd pierwszej instancji w podobny sposób ocenili stopień społecznej szkodliwości czynu. Doszli jednak do odmiennych wniosków w przedmiocie rodzaju kary, który powinna zostać wymierzona oskarżonemu. Zdaniem Sądu Okręgowego, przy wymiarze kary w niniejszej sprawie nie należy decydującego znaczenia przypisywać nieokazaniu przez A. B. skruchy. Nieprzyznanie się do winy stanowiło bowiem obroną przez oskarżonego linię obrony. Należy jednak dostrzec, iż oskarżony nie był dotychczas karany. Jest młodociany w myśl art. 115 § 10 kk. W tej sytuacji wymierzenie A. B. kary powinno uwzględniać zasady określone w art. 53 § 1 i § 2 kk oraz art. 54 § 1 kk. A zatem wymierzając A. B. karę, powinno kierować się ogólnymi dyrektywami wymiaru kary z zastrzeżeniem, iż przede wszystkim wobec młodocianego sprawcy należy uzyskać

efekt wychowawczy. Zdaniem Sądu Okręgowego efekt taki powinna spełnić orzeczona kara ograniczenia wolności polegająca na obowiązku wykonywania kontrolowanej pracy na cele społeczne. Wymierzona kara oznacza nałożenie na oskarżonego obowiązku systematycznej pracy na cele społeczne przez okres roku. Powinność wykonywania tej kary, w ocenie Sądu Okręgowego, winna skłonić oskarżonego do refleksji nad nagannością przestępczego zachowania, którego się dopuścił. Powinna również uświadomić oskarżonemu konieczność przestrzegania porządku prawnego. Stąd też orzeczona kara spełni cele zarówno w zakresie prewencji indywidualnej, jak i generalnej. Wymiar tej kary, zważywszy na długość okresu, na który została ona orzeczona, nie powinien budzić w społeczeństwie poczucia bezkarności. Ponadto, na prawidłowość powyższej argumentacji wskazuje również treść art. 58 § 1 kk, a zatem przepis wyrażający zasadę prymatu orzekania kar nieizolacyjnych. W tę koncepcję wpisuje się również wprowadzenie przez ustawodawcę normy wynikającej z art. 37a kk, trafnie zastosowanej przez Sąd Rejonowy. Jak wskazuje się w doktrynie (A. Grześkowiak, K. Wiak (red.), Kodeks karny. Komentarz. Legalis wersja elektroniczna), celem przywołanej regulacji powinno być jak najszersze ograniczenie stosowania kary pozbawienia wolności, zarówno bezwzględnej, jak i przede wszystkim orzekanej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Dlatego też na aprobatę zasługuje zastosowanie przez Sąd pierwszej instancji art. 37a kk i na jego podstawie wymierzenie oskarżonemu kary ograniczenia wolności pomimo tego, iż za popełnione przestępstwo ustawowy wymiar kary wynosił do 3 lat pozbawienia wolności.

Jednocześnie zaznaczyć należy, mając na względzie, iż apelacja obrońcy dotyczyła całości wyroku, że nie ma podstaw do twierdzenia, by orzeczona w niniejszym procesie kara jak i środek kompensacyjny jawiły się jako rażąco niewspółmiernie wysokie.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych postępowania odwoławczego, Sąd Okręgowy oparł na art. 624 § 1 kpk. Kierując się względami słuszności, Sąd drugiej instancji zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych przypadających za postępowanie odwoławcze. Stosownie do złożonego wniosku, Sąd postanowił przyznać obrońcy pełniącemu swoją funkcję z urzędu, kwotę 516,60 zł (w tym 96,60 zł podatku VAT) tytułem wynagrodzenia za udział w postępowaniu odwoławczym. Podstawę prawną powyższego stanowił § 17 ust. 1 pkt 4 w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1714 ze zm.). Mając na uwadze okoliczność, iż wniesiona przez obrońcę apelacja była niezasadna, Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego kwotę 840 zł tytułem zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym. Rozstrzygnięcie to wynika z treści § 11 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.).

Z tych względów, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.